

А.М.Завальнюк**Унікальна жінка, яка змінила свій факультет
(к юбилею професора П.С.Каньосы)**

В статті розглядаються і аналізуються основні етапи життя, педагогічної і наукової діяльності колишнього декана педагогічного факультету Каменець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, професора Павлины Степановны Каньосы.

Ключевые слова: П.С.Каньоса, декан, педагогічний факультет, професор.

Одержано 10 червня 2014 року

УДК 378.11(092)

О.М.Завальнюк**Академік АНВО України О.В.Кеба: зразкове служіння
українській освіті й науці (до 55-річчя від дня народження)**

Досліджується життєвий шлях і науково-педагогічна діяльність Олександра Володимировича Кеби, академіка Академії наук вищої освіти України, доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри германських мов і зарубіжної літератури Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, відомого літературознавця, дослідника творчості А.П.Платонова, типологічних і генетико-контактних зв'язків у літературі ХХ ст., педагога і організатора науки.

Ключові слова: науково-педагогічна діяльність, університет, учений, літературознавство, компаративістика.

Олександр Володимирович Кеба – нині відомий учений, дослідник творчості А.П.Платонова, знавець типологічних і генетико-контактних зв'язків у літературі ХХ ст., педагог вищої школи і організатор науки – народився 31 липня 1959 року в місті Старокостянтинові Хмельницької області, в родині робітників і службовців. Батько, Володимир Васильович, напередодні Великої Вітчизняної війни навчався на учительських курсах, однак мрію стати педагогом перервала війна. Повернувся з фронту кавалером двох орденів Слави і ордена Червоної Зірки (був командиром відділення армійської розвідки, перед яким ставилося завдання здійснювати розвідку боєм і доставляти 3-за лінії фронту “язика” –

полоненого, який міг би надати необхідну інформацію для ефективного ведення бойових дій). Мати – Ганна Іванівна – після закінчення торговельного технікуму понад 40 років працювала бухгалтером у Старокостянтинівському управлінні змішаної торгівлі. Батьки з великою увагою ставилися до виховання та освіти двох синів – Віктора і Олександра. Обидва успішно навчалися, переходячи з класу в клас з Похвальними грамотами. Жили у звичайних для того часу умовах: утримували приватний будинок, допомагали батькам по господарству, щоліта виїздили до села Лапківці, що у Хмельницькому районі (мамина батьківщина), найкращі враження про яке зберегли до сьогодні. Попри дружбу і спільні інтереси, брати мріяли про різні професії: Віктор хотів стати військовим (згодом його найбільшим і водночас найважчим у морально-психологічному відношенні професійним досвідом стала війна в Афганістані), а Сашко – педагогом.

1976 року Олександр закінчив Старокостянтинівську середню школу №8, не досягнувши до “золотої” медалі однієї оцінки. Єдину четвірку отримав за письмовий іспит з геометрії, недостатньо повно описавши доведення теореми. Цей нібито несуттєвий факт спричинив остаточний абітурієнтський вибір між математикою і філологією на користь останньої, хоча інтерес до точних наук зберіг і надалі, намагаючись і до лінгвістики та літературознавства застосовувати критерії точної і строгої науковості. Що ж до вибору вищого навчального закладу, то тут проблеми не існувало – у Кам’янець-Подільський захоханість була від першого перебування у місті над Смотричем в десятирічному віці. Відтак Олександр вступив на філологічний факультет Кам’янець-Подільського державного педагогічного інституту імені В.П.Затонського за спеціальністю “Російська мова і література”. Навчався з великим інтересом і наполегливістю, про що свідчить той факт, що у студентському матрикুলі за всі роки навчання не було жодної “четвірки”. Не в останню чергу цьому сприяла “здорова конкуренція” на курсі, п’ятнадцять студентів якого (випуску 1980-го року) отримали дипломи з відзнакою. Не випадково ціла низка однокурсників згодом стали науковцями, викладачами вищів, керівниками управління освіти. Це – Ірина Євгенівна Боднар (зараз начальник навчального відділу університету), Наталія Іванівна Дворницька (доцент кафедри слов’янської філології і загального мовознавства), Ірина Андріївна Казимірова (науковий співробітник Інституту мовознавства НАН України), Кучерява Франия Петрівна (начальник управління освіти Дунаєвського району Хмельницької області).

Залюбки Олександр займався громадською і культурно-масовою роботою: був студентським редактором факультетської стіннівки, брав участь у виставах драматичної студії, якою керувала доцент Г.М.Краєвська. Найбільшим успіхом у драматургічно-акторських спробах стала роль Лукаша в “Лісовій пісні” Лесі Українки і роль Валентина у популярній тоді п’єсі Вадима Рощина “Валентин і Валентина”. У 1980 році студенти-аматори декілька разів представляли цю п’єсу в стінах університету й у різних навчально-культурних закладах міста.

Важливою складовою студентського життя була участь у студентських будівельних загонах. Зокрема, 1978 року в складі інтернаціонального студентського будівельного загону “Дружба” відвідав Народну Республіку Болгарію, а 1979 року

працював у м.Шепетівці, частково над реконструкцією відомого музею Миколи Островського. У студентських будівельних загонах зав'язав дружбу зі студентами фізико-математичного факультету (вони склали більшість членів загону), з якими досі підтримує дружні зв'язки, як-от із відомим педагогом-організатором, директором школи у с.Слобіка Рахнівська Дунаєвського району Хмельницької області Сидорчуком Миколою Васильовичем.

Під час навчання в інституті особливо запам'яталися навчальні заняття професора Віктора Івановича Тищенка, доцента Галини Мефодіївни Красівської, майбутнього професора і знаного сьогодні у всьому світі вченого-літературознавця Семена Дмитровича Абрамовича.

Важливим кроком у майбутню професію науковця-літературознавця для Олександра стало виконання під керівництвом професора В.І.Тищенка дипломної роботи "Традиції Володимира Маяковського у творчості Андрія Вознесенського". На Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт у 1980 році ця розвідка була удостоєна Диплома 1 ступеня, а її успішний захист спонукав членів Державної екзаменаційної комісії прийняти рішення про рекомендацію О.В.Кеби до навчання в аспірантурі.

У 1980–1981 роках О.В.Кеба працював учителем російської мови і літератури у Новосілівській середній школі Ярмолинецького району Хмельницької області. Тут збагатився першим педагогічним досвідом; уважно приглядався до роботи колег-учителів (особливо завдячує цьому директору школи, історик Володимир Івановичу Лопатюку, його дружині Людмилі Іванівні, українському філологу, вчителю математики Олександр Семеновичу Климчуку); навчився бачити й розвивати в кожному вихованцеві кращі людські якості.

У школі Олександр Володимирович мав намір працювати й далі, але так склалися обставини, що восени 1981 року до аспірантури Харківського державного педагогічного інституту ім. Г.С.Сковороди було оголошено додатковий набір, і нібито недостатньо підготовлена спроба вступу (бо вважав, що потрібно ще багато чого вивчити й осягнути) виявилася вдалою: витримавши конкурс (три особи на єдине місце) був зарахований до аспірантури за спеціальністю "Російська література". Навчався в аспірантурі з перервою, яку зайняла служба в Збройних Силах СРСР (1982–1983). У війську до високих чинів не дослужився, і був демобілізований у званні рядового, хоча й із відзнакою "Відмінник Радянської Армії".

Науковим керівником під час навчання в аспірантурі був відомий учений, доктор філологічних наук, професор Михайло Феодосійович Гетьманець, якому О.В.Кеба надзвичайно вдячний за надзвичайно корисні уроки професійного і людського зростання. З аспірантських часів триває дружба з теперішнім провідним професором Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди Силаєвим Олександром Сергійовичем, головою спеціалізованої вченої ради із захисту літературознавчих дисертацій.

Після завершення навчання в аспірантурі 1987 року повернувся до рідного навчального закладу, де розпочав викладацьку діяльність на посаді асистента

кафедри російської та зарубіжної літератури. Повернувся не один, а з молодого дружиною, випускницею Харківського педагогічного інституту, Тетяною Василівною, та дворічною донечкою Даринкою. Згодом сім'я поповнилася і сином Іллею.

1 квітня 1988 року на засіданні спеціалізованої вченої ради в Одеському державному університеті імені І.І.Мечнікова захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук Знаменно, що другим опонентом на захисті був колишній перший університетський учитель – професор С.Д.Абрамович.

У листопаді того ж року був призначений на посаду завідувача кафедри російської і зарубіжної літератури Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту. На той час на кафедрі склалася непроста кадрова ситуація, спричинена передчасною смертю її незмінного завідувача впродовж багатьох років – професора В.І.Тищенка, виходом на пенсію відомого ученого, одного з перших кандидатів наук вишу (з 1948 року) Євгенії Мойсейівни Гінзбург – і вимушеним виїздом з Кам'янця декількох викладачів-літературознавців – доцентів Людмили Миколаївни Розанової, Ніни Іванівни Хоменко, Семена Дмитровича Абрамовича. Керівництво кафедрою довелося здійснювати без достатнього досвіду і організаторського уміння. Але завдяки допомозі тодішнього ректора професора Анатолія Олексійовича Копилова, першого проректора доцента Івана Йосиповича Козака, за підтримки таких досвідчених кафедралів, як доценти Г.М.Краєвська і О.М.Рокаш, тимчасове, як тоді здавалося, керівництво кафедрою розтягнулося аж на 10 років. Великою заслугою Олександра Володимировича стало створення на кафедрі атмосфери доброзичливості й високопрофесійної вимогливості кожного викладача до власного наукового й педагогічного зростання. У 1990 році кафедра запропонувала вченій раді інституту присвоїти О.В.Кебі вчене звання доцента, на що та відгукнулася одностайним голосуванням. Однак на той час документи на присвоєння вченого звання ще подавалися на затвердження у Вищу атестаційну комісію, яка засідала в Москві. Процес якраз припав на розпад Радянського Союзу, тому на відповідь, як здавалося, чекаги було годі. І вже тоді, коли Олександр Володимирович вирішив подавати документи в український ВАК, раптом із Києва повідомили, що Москва таки надіслала довго очікуваний доцентський атестат. Кажуть, що це був останній документ про вчене звання з Радянського Союзу. Вклали його в обкладинку із зображенням національного герба України, відтак свідчення про вчене звання має ознаки двох країн, вказуючи тим самим на переломну епоху в історії і її вплив на долі окремих вчених.

З 1988 року кафедра, очолювана професором О.В.Кебою, декілька разів змінювала назву, насамперед у зв'язку з оптимізацією діяльності філологічного факультету, розширенням напрямів підготовки вчителів-філологів різного профілю. Наразі це кафедра германських мов і зарубіжної літератури, яка є однією з найпотужніших у своєму науково-педагогічному потенціалі і за результатами наукових здобутків. Так, у 2013–2014 навчальному році всі науково-педагогічні

працівники кафедри мали науковий ступінь і вчене звання, а за результатами наукової діяльності вона зайняла перше місце в університеті. Сам Олександр Володимирович у цій справі є безперечним лідером і взірцем для наслідування – останні п'ять років він незмінно посідає місце в першій десятці індивідуального рейтингу науковців університету.

У 1998–2001 роках О.В.Кеба навчався в докторантурі Харківського державного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди. Після успішного виконання докторантської програми (була написана монографія “Андрій Платонов і світова література ХХ століття: Типологічні зв'язки” й опубліковано близько 50-ти статей) і представлення докторської дисертації до захисту в липні 2002 року отримав пропозицію від ректора Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету, професора Олександра Михайловича Завальнюка зайняти посаду декана новоствореного факультету іноземної філології, яку прийняв з почуттям високої відповідальності за висловлену довіру.

Набутий на посаді завідувача кафедри досвід, навички адміністративної роботи, організаторські здібності, чуйне і разом з тим вимогливе ставлення до колег та студентів, виваженість у прийнятті рішень дозволили Олександру Володимировичу створити на факультеті дієздатний та перспективний колектив, в якому вдало поєднувалися професійний досвід старших науково-педагогічних працівників та енергія, завзяття, потяг до новаторства молодих викладачів.

Продовжуючи наукові традиції своїх наставників, викладачів Кам'янець-Подільського педагогічного інституту 1970–1990-х років – професора В.І.Тищенко, професора С.Д.Абрамовича, доцента Г.М.Краєвської, О.В.Кеба створив на факультеті іноземної філології науково-дослідну лабораторію “Жанри і стилі в історико-літературному процесі”, результатом діяльності якої є десятки наукових досліджень, адресованих фахівцям у різних галузях літературознавства, вчителям, студентам, аспірантам. Лабораторія забезпечує здійснення комплексних досліджень в галузі теорії та методології літературознавства; апробацію новітніх технологій дослідження літературно-художніх явищ, зокрема щодо історико-літературного розвитку жанрів і стилів; розробку методів аналізу літературних текстів, зокрема в аспекті жанрово-стильових трансформацій; створення схем аналізу жанрових художніх структур; дослідження творів зарубіжної літератури в аспекті жанрових традицій і новаторства; виконання наукових досліджень за пріоритетною сучасною тематикою, що стосується жанрових і стильових процесів в історії літератури; проведення сумісних наукових досліджень з науковими центрами України та інших держав на основі двосторонніх угод; створення умов для виконання курсових, дипломних та магістерських досліджень студентів.

23 квітня 2003 року на засіданні спеціалізованої вченої ради в Інституті літератури ім. Т.Г.Шевченка Національної Академії наук України захистив докторську дисертацію на тему: “Творчість А.П.Платонова в контексті світової літератури ХХ ст.” за двома спеціальностями: “російська література” і “порівняльне

літературознавство”. Сам захист пройшов, за визнанням очевидців, блискуче. Вчена рада, до складу якої входили більше 20 знаних в Україні і за її межами докторів філологічних наук, професорів, академіків НАН України, одногласно підтримала науковий пошук Олександра Володимировича. Під час захисту голова спеціалізованої вченої ради, академік НАН України Д.В.Затонський, зокрема, відзначав: “Це була дуже цікава робота. Цікава тим, що проблема поставлена в широкому історико-літературному і типологічному контекстах. Тут представлений не тільки Платонов, а через творчість Платонова – розріз усієї літератури доби...”, а на думку члена-кореспондента Національної Академії наук України, професора Д.С.Наливайко, “ця дисертація є з багатьох поглядів явище непересічне. Олександр Володимирович перший дав таке розгорнуте дослідження творчості Платонова в контексті європейської філософської думки і літератури. Це справжній прорив. Якщо виходити з масштабності Платонова, який, можливо, є найбільшим письменником у російській літературі першої половини ХХ ст., то введення його в європейський контекст – є безперечним внеском у сучасне літературознавство...”.

У дисертації О.В.Кеби творчість А.П.Платонова, видатного російського письменника ХХ ст., вперше було розглянуто в контексті новітньої світової літератури і на тлі філософсько-естетичної думки модерної доби. Дослідником було визначено, у який спосіб Платонов інкорпорує у свої твори ідеї О.Шпенглера, А.Бергсона, Ф.Ніцше, французьких письменників-екзистенціалістів. Проводячи зіставний аналіз творів А.П.Платонова, Дж.Джойса, Ф.Кафки, К.Чапека, У.Толдінга, М.Хвильового, вчений з’ясував, що типологічні паралелі між ними зумовлюються спільною модерністською установкою – “епістемологічною непевністю” митців щодо сутності буття і людини. Дисертант переконливо засвідчив спорідненість поетик досліджуваних авторів; її виявлено в принципах характерології (індетермінізм поведінки героїв, відсутність традиційних засобів характеристизації, домінування символіко-міфологічного й хронотопного психологізму), особливостях сюжетно-композиційної організації творів (ослабленість дії, мотивний принцип оповіді, ускладненість хронотопу), підвищеній ролі словесно-семантичного наповнення тексту. В контексті провідних жанрових тенденцій новітньої літератури охарактеризовано специфічну рису творів Платонова – філософську метажанровість з властивим їй поєднанням ознак утопії та антиутопії, міфологізму і ліризму, меніппеї і притчі.

Розгляд докторської дисертації Олександра Володимировича у Вищій Атестаційній комісії України тривав відносно недовго, і 8 жовтня 2003 року рішенням президії ВАК йому було присуджено науковий ступінь доктора філологічних наук.

У 2005 році рішенням колегії Міністерства освіти і науки України О.В.Кебі було присвоєно вчене звання професора по кафедрі зарубіжної літератури та мовознавства.

З 1 вересня 2006 року по 28 серпня 2013 року О.В.Кеба обіймав посаду проректора з наукової роботи. Продовжуючи перспективний курс розвитку наукової діяльності університету, розроблений його попередником на цій посаді

професором Анатолієм Григоровичем Філінюком, і за підтримки ректора університету Олександр Володимирович Докладав значних зусиль для реалізації поставлених перед навчальним закладом завдань щодо виконання програми інтеграції науки і освіти. Проректор успішно здійснював координацію науково-дослідної, дослідно-експериментальної та пошукової роботи факультетів, кафедр, науково-педагогічних працівників, студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів і здобувачів університету за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, визначеними Кабінетом міністрів України. Пріоритетом його діяльності було забезпечення органічної єдності наукової діяльності і навчального процесу, впровадження отриманих результатів в економіку та соціальну сферу, спрямування роботи наукових шкіл, науково-дослідних центрів, лабораторій, творчих колективів, науково-педагогічних працівників і студентів на дослідження актуальних, перспективних, фундаментальних, прикладних і експериментальних проблем, розробку й створення нових знань, технологій і матеріалів.

Значну увагу приділяв О.В.Кеба роботі молодих науковців. У жовтні 2009 року в університеті було проведено першу наукову конференцію молодих учених, присвячену 91-й річниці від дня заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, а в січні 2010 року було опубліковано перший випуск "Збірника наукових праць молодих учених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка", в якому було вміщено доповіді та наукові повідомлення, виголошені на цій конференції. З того часу щороку в жовтні до дня заснування університету молоді вчені вишу проводять свою наукову конференцію, а її матеріали складають черговий випуск "Збірника наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка".

У 2009 році з ініціативи О.В.Кеби в університеті вироблено "Критерії оцінювання результатів наукової діяльності викладачів і кафедр Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка", за якими проводиться об'єктивна та всебічна оцінка результатів наукової діяльності викладачів і кафедр університету за поточний рік. Щороку редакційно-видавничим відділом університету публікується "Рейтинг наукової роботи професорсько-викладацького складу (штатних працівників) кафедр університету", і за результатами рейтингу наказом ректора університету науковці, які зайняли 1–20 місця, а також десять найкращих молодих учених університету, нагороджуються дипломами та грошовими преміями у розмірі місячного посадового окладу.

Одним із провідних напрямів діяльності проректора О.В.Кеби була підготовка і атестація наукових кадрів. За період з 2007 р. по 2012 р. науково-педагогічними працівниками університету захищено 14 докторських і понад 160 кандидатських дисертацій, 80 осіб отримали вчені звання професорів і доцентів, опубліковано понад 300 монографій і майже 120 навчальних і навчально-методичних посібників з рекомендаційним грифом Міністерства освіти і науки України.

У 2007 році О.В.Кебу обрано академіком Академії наук вищої освіти України. Ще одним підтвердженням високого рівня науково-педагогічної кваліфікації

Олександра Володимировича стало виконання ним обов'язків члена експертної ради з соціальних та гуманітарних наук Державної акредитаційної комісії України. За дорученням керівництва Міністерства освіти і науки України професор О.В.Кеба брав участь в акредитаційній експертизі як окремих філологічних спеціальностей у різних вишах України, й так і вищих навчальних закладів у цілому, зокрема таких, як Волинський національний університет імені Лесі Українки (тепер Східноєвропейський Український університет), Маріупольський державний університет, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Київський університет імені Бориса Грінченка, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

Професор О.В.Кеба успішно виконує обов'язки члена двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій з літературознавчих спеціальностей: спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій: спеціалізованої вченої ради Д 52. 051. 05 у Таврійському національному університеті імені В.І.Вернадського (віднедавна він, із зрозумілих причин, склав свої повноваження) і спеціалізованої вченої ради Д 26.001.15 у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

О.В.Кеба – Відмінник освіти України (з 2001 року), його праця на освітянській ниві удостоєна державних відзнак – Почесної Грамоти Верховної Ради України (2003 р.) і Почесної Грамоти Міністерства освіти і науки України (2003 р.), Знаку Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України “За наукові досягнення” (2009 р.).

Основні інтереси професора О.В.Кеби як науковця і викладача пов'язані з такими галузями філології, як порівняльне літературознавство, історія світової літератури ХХ ст. Його лекції відзначаються логічністю і стрункістю побудови, чіткими формулюваннями суджень, теоретичних положень і висновків, переконливою аргументацією, дохідливістю й легкістю сприймання студентами навчального матеріалу. Олександр Володимирович часто читає відкриті лекції. Усіх, хто відвідував їх, вражає те, що він читає лекції “без тексту”, орієнтуєчись лише на ключові тези на цитати з художніх творів. Практичні заняття, які проводить професор О.В.Кеба, орієнтовані на діалог зі студентами, актуалізують їхні творчі інтенції і спираються на наполегливу роботу з текстами і сучасними теоретичними джерелами. Відтак реалізується основне прагнення викладача – навчити студентів самостійно мислити й досягти глибинну сутність літературно-художніх явищ і процесів.

Професор О.В.Кеба постійно бере участь у наукових конференціях різного рівня. Серед найбільш престижних форумів останніх років – “Університети і общество: III Международная научно-практическая конференция. – Москва, МГУ имени М.В.Ломоносова, 23–24 квітня 2010 р.; “Наука будущего: научно-образовательный конгресс. Казахский национальный университет имени Аль-Фараби, 22–23 жовтня 2010 р.; “Еволюция российской литературной теории XX ст.: система, периферия, гротеск” (Європейський університет Дзьоті, м. Токіо, 29 січня

2012 р.); Міжкафедральний науково-методичний семінар “Поетика художніх форм у сучасному сприйнятті” (Одеса, 4–6 травня 2012 р.); VI-й Міжнародний український конгрес викладачів зарубіжної літератури “Світова література на перехресті культур і цивілізацій” (Алушта, 15–18 квітня 2013 р.); VI Міжнародна наукова конференція “Актуальні проблеми історичної та теоретичної поетики” (Кам’янець-Подільський, 10–11 жовтня 2014 р.).

Олександр Володимирович є автором більше 200 наукових праць. Це – монографії, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації вчителям і студентам, статті. Вони опубліковані в Україні і за кордоном (Росія, Польща, Чехія, Німеччина). Так, у 2009 році за результатами проведеної у Німеччині конференції, присвяченої 110-й річниці від дня народження А.П.Платонова, було опубліковано збірку наукових праць – черговий випуск журналу “Wiener Slawistischer Almanach”, який відкривався доповіддю О.В.Кеби “«Нечаянное» в творчестве Андрея Платонова и философско-эстетическая мысль первой половины XX века”. Інша стаття науковця – “Поэтика Андрея Платонова в свете художественно-философского опыта XX века” – увійшла до збірки кращих доповідей III-го Міжнародного симпозіуму “Русская словесность в мировом культурном контексте” (М.: Фонд Достоевского, 2012).

О.В.Кеба постійно перебуває у творчому пошуку, активно залучає молодь до наукової роботи, особливо здійснює ефективне керівництво виконанням кандидатських і докторських дисертацій. У його послужному списку 14 кандидатів і один доктор наук, які наразі працюють у різних вищих навчальних закладах України – Хмельницькому національному університеті, Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Таврійському національному університеті, Ялтинському гуманітарному університеті.

Професор О.В.Кеба регулярно виступає офіційним опонентом на захистах кандидатських і докторських дисертацій. За період з 2003 по 2013 рр. він на високому науковому рівні опонував 10 докторських і 21 кандидатську дисертацію, тим самим додавши своєму і без того відомому у наукових колах імені нове визнання.

Чуйність, доброзичливість, відданість справі й людям склали Олександрові Володимировичу Кебі репутацію гарної людини й фахівця високої кваліфікації. Науково-подвижницька праця 55-річного професора є чудовим прикладом для українських і зарубіжних колег у самовідданому служінні справі усього життя.

А.М.Завальнюк

Академик АНВО Украины А.В.Кеба: образцовое служение украинскому образованию и науке (к 55-летию со дня рождения)

В статье рассказывается о жизни и научно-педагогической деятельности доктора филологических наук, профессора Александра Владимировича Кебы, заведующего кафедрой германских языков и зарубежной литературы, бывшего декана факультета иностранной филологии, проректора по научной работе Каменец-Подольского национального университета имени Ивана

Огиенко, известного литературоведа, исследователя творчества А.П.Платонова, типологических и генетико-контактных связей в литературе XX века, педагога и организатора науки, академика Академии наук высшего образования Украины.

Ключевые слова: *научно-педагогическая деятельность, университет, ученый, литературоведение, компаративистика.*

Одержано 24 липня 2014 року

УДК 378.12(092)

**А.І.Машталір, В.В.Галатир, В.В.Гудима,
В.А.Філінюк, С.В.Маркова, Ю.М.Лопатовський**

Наукові напрямки історичних досліджень В.С.Лозового (до 55-річчя від дня народження)

Йдеться про життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність Віталія Станіславовича Лозового, доктора історичних наук, професора, головного наукового співробітника відділу гуманітарної політики Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України.

Ключові слова: *науково-педагогічна діяльність, учений, історія.*

Упродовж десятиліть актуальні проблеми з історії України досліджує доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу гуманітарної політики Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України В.С.Лозовий. Нещодавно ювіляр відзначив 55-річчя від дня народження.

Віталій Станіславович народився 29 квітня 1959 р. в м.Кам'янець-Подільському Хмельницької обл., у сім'ї службовців. Батько, Станіслав Степанович, працював у сфері побуту, мати – Анастасія Луківна – службовцем. Дитинство провів у Старому місті і, можливо, сама атмосфера кам'янецької старовини, вплинувши на молоду і чутливу натуру, спонукала до захоплення історією. У 1966–1976 рр. навчався у СШ №1, після закінчення якої вступав на історичний факультет Кам'янець-Подільського педагогічного інституту. Однак, не пройшовши за конкурсом, опанував професію токаря у профтехучилищі, і надалі працював за фахом на Кам'янець-Подільському приладобудівному заводі.

У 1979–1981 рр. перебував у лавах Збройних сил на мальовничій Волині, а після мобілізації таки вступив на історичний факультет Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту. Найбільшу зацікавленість викликали історія